

ÅRSPLAN FOR INSTITUTT FOR ARKEOLOGI,
KONSERVERING OG HISTORIE (IAKH)

2024

Innledning

Årsplanen til Institutt for arkeologi, konservering og historie skal bidra til at de overordnede målene i IAKHs strategiske plan 2021-2030 nås. Flere av tiltakene i årsplanen er knyttet til tidligere igangsatte prosesser. Flere av tiltakene vil også ha en varighet utover 2024. Alle målsettingene i strategisk plan følges ikke opp med tiltak i denne årsplanen, men vil bli prioritert i senere årsplaner.

Årsplanen følger inndelingen til instituttets strategiske plan.

Utdanning

IAKHs strategiske plan har følgende mål:

- Øke arbeidslivsrelevansen til studietilbudene.
- Videreutvikle den digitale kompetansen knyttet til undervisning.
- Trekke studentene mer inn i forskning gjennom undervisningen.
- Lære studentene opp i tverrfaglighet.
- Sørgе for at studenter og lærere skaffer seg erfaring fra utenlandske universiteter.
- Sørgе for bedre kjønnsbalanse og mangfold blant studentene.
- Styrke rekrutteringen fra elever i den videregående skolen og studenter ved andre universiteter i Norge og Norden.
- Igangsette arbeid med etter- og videreutdanning.
- Heve undervisningskompetansen til de ansatte.

I 2024 vil instituttet prioritere følgende tiltak:

De strategiske satsingene ved Det humanistiske fakultet 2024-2028

IAKH vil i 2024 følge opp søknaden om støtte til utdanningssatsinger knyttet til HF sine strategiske satsinger i perioden 2024-2028. Instituttet vil ha fokus på fire områder:

Økt digital kompetanse for studenter og ansatte:

- Utvalgte emneansvarlige vil utvikle digitale komponenter i sine emner.
- IAKH ønsker å se på muligheten av å etablere en ny årsenhet og 40-gruppe i digitale forskningsmetoder for humaniorafagene.

Praksis- og arbeidslivsrelevante læringsaktiviteter:

- Sørgе for ulike former for praksisnærhet i studiene.
- Utprøving av utstrakt bruk av praksisundervisere (personer fra relevante deler av arbeidslivet) i deltidsstillinger både på og utenfor campus.
- Pilotering av etter- og videreutdanningsemne i Kontroll av miljø og klima(konservering).
- Se på muligheten for mindre omfattende praksisemner for å øke studentrekrutteringen.

Profesjonalisering av masterstudenter/near peer synergier i undervisningssammenheng:

- Videreutvikling av opplæringstilbudet og arbeidsoppgavene til læringsassistentene.
- Se på muligheten for tverrfaglig bruk av læringsassistenter.
- Se på muligheten for å knytte læringsassistentordningen tettere opp mot utdanningsløpet for læringsassistenter.

Tverr- og interfaglig samarbeid for økt kvalitet og nye studietilbud

- Instituttet vil i samarbeid med IFIKK og IKOS utvikle et nytt, tverrfaglig masteropgram innen miljøhumaniora med planlagt oppstart høsten 2025.

Alumni-nettverket i historie og arbeidslivnettverket i arkeologi

Videreutvikle alumni-nettverket i historie som ble realisert i 2023 og hadde sitt første arrangement i oktober. Oversikten og dialogen med tidligere historiestudenter bør settes i sammenheng med de

strategiske satsingene og andre tiltak knyttet til rekrutterings, arbeidslivsrelevans og praksistiltak. Det samme gjelder for det veletablerte arbeidslivsnettverket i arkeologi.

Utvikling av emneporteføljen

IAKH vil utvikle emneporteføljen for å trekke studentene i større grad inn i forskningen og gi studentene erfaring med tverrfaglighet.

- Opprette emner forankret i forskergruppene og vurdere å opprette emner knyttet til større forskningsprosjekter.
- Opprette emner på tvers av instituttets fag.
- Samarbeid med IKOS og ILOS på 1000-nivå for å bedre å utnytte hverandres kompetanse
- Styrke arbeidslivsrelevante elementer i allerede eksisterende emner.

Dimensjonering av undervisningen

IAKH vil fortsette arbeidet med dimensjoneringen av undervisningen og standardisering av rutiner på studiefeltet på tvers av fagene for å redusere antall plusstimer på sikt.

Fagutvalg/studentforeninger

IAKH vil utvikle faste møteplasser med våre fagutvalg/studentforeninger med sikte på å skape bedre dialog og samarbeid. Instituttet vil i 2024 arbeide for å øke rekrutteringen til studentforeningene og bidra til at alle foreningene er aktive, noe som gagnar både studentene og instituttet.

Samarbeid

- IAKH vil utvide samarbeidet med andre enheter ved UiO og andre institusjoner nasjonalt og internasjonalt ved å inngå intensjonsavtaler og samarbeidsavtaler. Dette ligger også inne i søknaden til HF for støtte til strategiske satsinger. Vi ønsker tettere samarbeid med for eksempel museer, spillutviklere, innholdsprodusenter (media), og offentlige organer som NORAD, UD, SINTEF, Brannforsk og NIKU og se på muligheter for praksisundervisere i våre emner.
- Internt ved instituttet vil det være fokus på å videreutvikle fora for informasjon og diskusjon om studieprogram, undervisning, emneporteføljen og eksamensformer. Her vil blant annet tirsdagsseminarene og de fagspesifikke seminarne kunne brukes.

Skolebesøk i samarbeid med IAKH og IMK

IAKH vil videreutvikle skolebesøksordningen, som ble utviklet i samarbeid med IMK, og gjennomført første gang høsten 2023. IAKH har et mål om å tilby dette opplegget hvert semester, med et mål om å styrke rekrutteringen og kontakten med den videregående skolen.

Forskning

IAKHs strategiske plan har følgende mål:

- Forskergruppene vil spille en aktiv rolle i instituttets ambisiøse mål og fortsette å være et dynamisk møtested for instituttets forskere, deres eventuelle samarbeidspartnere og studenter.
- Forskergruppene og deres prosjekter vil utgjøre en viktig del av instituttets forskningsprofil.
- God drift og oppfølging av større forskningsprosjekter.
- Delta i fagdebatten om de store samfunnsutfordringene.
- Bidra i arbeidet med de store samfunnsutfordringene ved å planlegge reiser bedre og i større grad bruke tekniske muligheter.
- Bidra til å opprettholde instituttets forskeres nasjonale og internasjonale posisjon ved å gi støtte til å utvikle ferdigheter i bruk av dataprogrammer.
- Instituttet vil fortsette å engasjere seg i arbeidet med forskerskoler.

Større forskningsprosjekter

Instituttet har per i dag flere større prosjekter finansiert av blant annet ERC, MCSA, NFR og næringslivet. Økt kompleksitet i prosjektene og i finansieringsformer skaper et større behov for oppfølging av prosjektvirksomheten. Instituttet vil derfor i 2024 fortsette arbeidet med å videreutvikle støtteapparatet for oppfølging av prosjekter. Dette inkluderer at ledelsen på et tidligere tidspunkt involveres i diskusjoner om driftskostnader knyttet til prosjektene.

IAKH har en godt etablert strategi for oppfølging av søknader om eksterne forskningsmidler til større aktører som ERC og NFR. En utfordring er at denne strategien primært er rettet mot utlysninger av frie prosjektmidler. Norges forskningsråds (NFR) utlysninger av slike frie midler til Banebrytende forskning gjør at IAKH bør utvikle en detaljert strategi for søknader til NFRs tematiske utlysninger.

IAKH vil utarbeide en langsiktig strategi som følger opp søknader til slike programmene og andre initiativ til forskningsprosjekter som søker samarbeid med samfunnsaktører og næringsliv.

Samfunnsutfordringer

Instituttet ønsker å bidra til lavere klimaavtrykk ved tilrettelegge for alternative reisemåter, og se på muligheter for å redusere antall reiser gjennom bedre planlegging og økt bruk av tekniske møteplasser.

Digitalisering og forskning

IAKH har som mål at flere av forskerne ved instituttet skal tilegne seg ferdigheter i bruk av dataprogrammer.

- Videreutvikle konseptet «Digital Meetup» med mål om å få med enda flere ansatte på møtene.
- Bidra til tettere samarbeid om digitalisering på tvers av relevante institutter ved HF, HUMIT, Universitetsbiblioteket, og eksterne aktører.
- IAKH arrangerte sin første digitale humanioradag høsten 2023, og vil arbeide for at dette blir et årlig arrangement.

Forskerutdanningen

Instituttet vil i 2024 fortsette å bidra med kurs og ressurser til Ph.d.-ukene som koordineres av HF. IAKH bidrar også med ferdighetskurs innen akademisk engelsk og søknadsskriving.

På instituttnivå skal seminarene for tekstutvikling videreutvikles, med et fokus på å involvere flere ansatte i seminarene. På grunn av et økende antall stipendiater de siste årene er det behov for å se videre på hvordan seminarene er strukturert.

Forskerskoler

IAKH har det administrative ansvaret for den nordiske forskerskolen i arkeologi, Dialogues with the Past, og Den nasjonale forskerskolen i historie. IAKH vil fortsette å engasjere seg i arbeidet med forskerskolene.

Formidling

IAKHs strategiske plan har følgende mål:

- Fortsette det gode arbeidet med Norgeshistorie og involvere instituttets forskere i enda større grad ved å skrive mer om forskningen sin og dagsaktuelle temaer.
- Videreutvikle podkastproduksjonen.
- I større grad formidle instituttets forskningsresultater på norsk.
- Ha et målrettet formidlingsarbeid ikke bare nasjonalt, men også internasjonalt.
- Utforme en formidlingsplan som beskriver utfordringer, behov og ressursituasjonen.

Norgeshistorie

Nettstedet og produksjonen av Norgeshistories radioprogrammer for NRK skal videreutvikles.

Nettstedet skal bygges ut med flere elementer rettet mot studenter og videregående skole. Det store satsingsområdet på nettstedet i 2024 er lydproduksjon i form av innlesning av eksisterende innhold for å tilgjengeliggjøre artiklene, også i form av lytting. Dette tilfredsstiller også kravet om universell utforming.

Norgeshistorie har etablert en fast programpost hver sommer hvor IAKHs og HF's forskning formidles til et stort publikum i den brede offentlighet. Samarbeidet med NRK om utvikling og publisering av radioserier på NRK P2 og i appen NRK Radio styrkes.

Samarbeidet med HF om forskningsformidling, kompetanseutvikling og fakultetets skolesatsing fortsetter.

Formidlingsplan

IAKH ønsker å utarbeide en formidlingsplan for målrettet formidlingsarbeid og strategi nasjonalt og internasjonalt. Formidlingsplanen skal også ha klare mål for instituttets arbeid med rekruttering, arbeidsliv og mangfold, og arbeidet med formidlingsplanen skal ses i sammenheng med fakultetets strategiske satsinger. Norge har de siste tiårene blitt et tverrkulturelt samfunn, noe som ikke gjenspeiles i instituttets studentpopulasjon. Instituttet vil igangsette et målrettet formidling- og rekrutteringsarbeid basert på tidligere kunnskapsinnhenting og samtaler med lærere og elever fra den videregående skolen.

Arbeidsmiljø

IAKHs strategiske plan har følgende mål:

- Fortsette arbeidet med likestilling og mangfold.
- Tilrettelegge for god integrering av nyansatte.
- Fortsette å jobbe for en samlokalisering av instituttet.

IAKH vil arbeide videre med dimensjonering av undervisningen i lys av arbeidsbelastning for den enkelte ansatte.

Arbeidsmiljø- og klimaundersøkelser (ARK) ved UiO 2024

IAKH skal i liket med resten av UiO gjennomføre ARK-undersøkelsen i 2024. Instituttet har hatt en betydelig vekst i antall ansatte siden forrige undersøkelse ble gjennomført i 2020, og det blir derfor ekstra viktig å følge opp undersøkelsen og være seg bevisst ev. voksesmerter, integreringsutfordringer eller andre elementer som kommer opp. Prosessen med ARK-undersøkelsen må kommuniseres godt ut til alle ansatte og instituttet må belyse verdien av denne type undersøkelse. Forrige ARK-undersøkelse foregikk under pandemien og oppfølgingen ble derfor ikke ideell, så undersøkelsen i 2024 er en anledning til å lage gode rutiner for videre oppfølging hvert tredje år.

Integrering av nyansatte

IAKH har som mål å integrere nyansatte godt i instituttkulturen og det norske samfunnet. I 2024 vil instituttet fortsette dette arbeidet og ha fokus på instituttets egne retningslinjer og rutiner. Tiltak som skal gjennomføres i 2024 er:

- Evaluere mottaket av nyansatte og videreutvikle tilbudet med tanke på oppfølging i perioden før og etter selve mottaket.
- Se på tiltak for bedre integreringen ved instituttet i lys av ARK-undersøkelsen
- Trekke ansatte med ikke-norsk bakgrunn i større grad inn i den faglige administrasjonen av instituttet, som konkret kan knyttes til valg av nytt valgstyre, instituttstyre og på sikt valg av ny ledelse i 2024-2025

Språktrener

Instituttet har ansatt en ny språktrener som skal jobbe hos oss ut vårsemesteret 2024, og instituttet håper å videreføre ordningen.

Faglig-sosiale møteplasser

Tiltaksplanene fra arbeidet med ARK-undersøkelsen etterspurte flere faglig-sosiale møteplasser. Pandemisituasjonen har gjort behovet for møteplasser for å bli kjent med kolleger enda større. Tiltak som skal gjennomføres i 2024 er:

- Instituttkonferanse for alle ansatte.
- Sommerfest og julefest for alle ansatte. Koordinere sommerfesten med fakultetet, slik at arrangementene holdes samme dag for økt oppmøte.
- Flere fysiske møteflater for ansatte ved instituttet, samt videreutvikle tirsdagsseminarene.

- Benytte ledige tidspunkt på tirsdager til annen type kompetanseheving, kurs o.l.
- Økt fokus på ansattes tilstedeværelse på arbeidsplassen og integrering av nyansatte med bruk av flere faglig-sosiale tiltak.

Organisasjon

IAKHs strategiske plan har følgende mål:

- Sikre at instituttet har tilstrekkelige administrative ressurser til å bistå et økt antall vitenskapelig ansatte og til å bidra til at instituttets ambisiøse planer iverksettes.
- Sikre at antallet vitenskapelig ansatte er tilstrekkelig for de oppgavene instituttet ønsker å gjennomføre.
- Sikre at forskergruppene utvikler seg i tråd med forskningsinteressene til instituttets forskere.
- Opprette et undervisningsråd for å koordinere det interne arbeidet med undervisning og det formelle samarbeidet med eksterne aktører.

Personalressurser

For at instituttet skal kunne gjennomføre lovpålagte oppgaver og nå sine strategiske mål, må det finnes riktig kompetanse og tilgjengelig tid blant de vitenskapelig og administrativt ansatte. Tiltak som skal gjennomføres i 2023 er:

- Kontinuerlig utvikling og evt. økning av administrasjonen ut fra instituttets behov og ambisjoner.
- Administrasjonens personalplan og tilhørende tiltaksplan skal iverksettes.